

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

КОНТРОЛЬОВАНИЙ
ПРИМІРНИК

Криворізький фаховий коледж
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»»
перейменованій на Криворізький фаховий коледж
Національного університету
«Київський авіаційний інститут»
Наказ від 29.05.2026 № 53-од

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник коледжу

Анатолій АНДРУСЕВИЧ

« 12 »

12

2025 р.

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію інклюзивного навчання

СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025

СХВАЛЕНО

педагогічною радою коледжу

від « 11 » 12 2025 р., протокол № 9

Введено в дію

наказом КРФК КАІ

від « 12 » 12 2025 р., № 148-од

КРИВИЙ РІГ

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 2 з 11	

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Ініціал, прізвище	Посада	Дата
Розробник		М. Кольчак	Завідувач навчально-методичного кабінету	09.12.25
Розробник		А. Кишинівська	Завідувач лабораторії	09.12.25
Узгоджено		Г. Даниліна	Заступник начальника коледжу з навчально-методичної роботи	10.12.25
Узгоджено		Ю. Федосенко	Заступник начальника коледжу з навчально-виховної роботи	10.12.25
Узгоджено		Д. Власенков	Відповідальний з якості коледжу	10.12.25

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

КОНТРОЛЬОВАНИЙ ПРИМІРНИК

Надруковано в єдиному екземплярі

Загальна кількість врахованих примірників - 0

У справу № _____

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 3 з 11	

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2 ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ КОЛЕДЖУ.....	5
3 ГРУПА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ.....	6
4 ІНКЛЮЗИВНІ ТА ЗМІЩАНІ ГРУПИ.....	7
5 ФІНАНСУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	8

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 4 з 11	

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про організацію інклюзивного навчання у Криворізькому фаховому коледжі Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі — Положення) визначає організаційні засади інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами (далі — Здобувачі), порядок створення інклюзивного освітнього середовища, організації спеціального навчально-реабілітаційного та психолого-педагогічного супроводу, формування інклюзивних груп, розроблення індивідуальних навчальних планів та забезпечення необхідних умов для здобуття якісної фахової передвищої/вищої освіти.

1.2 Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про соціальні послуги», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» (у частині підходів до організації інклюзивного навчання, що можуть застосовуватися з урахуванням рівня освіти), постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 року № 1289 «Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти», інших нормативно-правових актів у сфері освіти, безбар'єрності та соціального захисту.

1.3 Коледж забезпечує рівний доступ до фахової передвищої/вищої освіти, не допускає дискримінації Здобувачів за ознакою особливих освітніх потреб, стану здоров'я, інвалідності або іншими ознаками та створює необхідні умови для здобуття ними якісної освіти з урахуванням їхніх потреб і можливостей. Освітній процес організовується із застосуванням принципів універсального дизайну, розумного пристосування, індивідуалізації освітнього процесу та доступності інформації.

1.4 У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

Здобувач освіти з особливими освітніми потребами — особа з особливими освітніми потребами, яка здобуває освіту в Коледжі.

Інклюзивне навчання — система освітніх послуг, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне освітнє середовище — сукупність умов, способів і засобів реалізації освітнього процесу, що забезпечують спільне навчання, розвиток і участь Здобувачів з урахуванням їхніх потреб і можливостей.

Інклюзивна група — академічна група, в якій поряд з іншими здобувачами освіти навчається одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

Розумне пристосування — індивідуальне рішення та/або комплекс заходів, що забезпечують особі з особливими освітніми потребами можливість реалізувати право на освіту нарівні з іншими, якщо таке пристосування не створює надмірного чи невинновданого тягара.

Універсальний дизайн — дизайн предметів, середовища, освітніх програм та послуг, що забезпечує їх максимальну придатність для використання всіма особами без необхідності спеціального чи адаптованого дизайну.

Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід — система заходів, спрямованих на забезпечення доступу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до освітнього процесу, їх участі в ньому та досягнення результатів навчання.

Команда психолого-педагогічного супроводу (далі — Команда) — група педагогічних,

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 5 з 11	

інших працівників Коледжу та за потреби інших фахівців, а також здобувачів освіти з особливими освітніми потребами або їх батьків (інших законних представників), яка утворюється для організації інклюзивного навчання та розроблення і супроводу індивідуального навчального плану.

1.5 Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами мають право на повагу до людської гідності, захист від приниження та дискримінації; якісні освітні послуги з урахуванням особливих освітніх потреб; формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії та індивідуального навчального плану за потреби; справедливе й об'єктивне оцінювання з необхідним розумним пристосуванням; отримання інформації в доступних форматах; доступність території, будівель, споруд, приміщень та гуртожитків; спеціальний навчально-реабілітаційний супровід; участь у заходах Коледжу та інші права, передбачені законодавством.

1.6 Здобувачі з особливими освітніми потребами є вільними у виборі закладу освіти, спеціальності та освітньо-професійної програми з урахуванням їхніх потреб і можливостей. Прийом на навчання здійснюється на конкурсній основі відповідно до законодавства та правил прийому Коледжу на відповідний рік.

2 ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ КОЛЕДЖУ

2.1 Формування умов для здобуття здобувачами освіти з особливими освітніми потребами якісної фахової передвищої/вищої освіти реалізується через:

- створення інклюзивного освітнього середовища, орієнтованого на потреби та інтереси здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- застосування принципів універсального дизайну та розумного пристосування в освітньому процесі;
- належне фінансове, кадрове, матеріально-технічне, організаційне та інформаційне забезпечення;
- забезпечення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами необхідними допоміжними засобами для навчання відповідно до законодавства та встановлених переліків;
- безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах, зокрема електронному, аудіоформаті, збільшеним шрифтом, шрифтом Брайля та іншими доступними способами;
- забезпечення доступу до мережі Інтернет, інформаційних систем та баз даних з урахуванням потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- формування у працівників і здобувачів освіти недискримінаційного та толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

2.2 Матеріально-технічна база Коледжу

Коледж забезпечує безперешкодний доступ здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до території, будівель, споруд, навчальних приміщень та приміщень гуртожитків відповідно до вимог законодавства, державних будівельних норм, стандартів і правил.

У разі неможливості повного пристосування наявних будівель, споруд і приміщень для потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням принципів універсального дизайну.

Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами можуть використовуватися та, за потреби, встановлюватися спеціальні технічні засоби, обладнання та допоміжні засоби для навчання, зокрема системи підсилення звуку, засоби альтернативної та додаткової комунікації, спеціальне комп'ютерне обладнання тощо.

Освітній процес для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 6 з 11	

організовується у приміщеннях, доступних для відповідних категорій маломобільних груп населення, із забезпеченням можливості вільного пересування та безперешкодного доступу.

Для самостійної роботи здобувачів освіти з особливими освітніми потребами бібліотека та інші структурні підрозділи Коледжу забезпечують доступ до навчально-методичних матеріалів у доступних форматах.

2.3 Організація спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Спеціальний навчально-реабілітаційний супровід організовується з урахуванням індивідуальних потреб здобувача освіти з особливими освітніми потребами та може включати навчально-організаційний, психолого-педагогічний (психолого-андрагогічний), соціальний, технічний та інші види супроводу.

Навчально-організаційний супровід передбачає допомогу в організації освітнього процесу, розробленні та моніторингу виконання індивідуального навчального плану, організації індивідуальних консультацій та інших заходів.

Психолого-педагогічний супровід передбачає системну психологічну та педагогічну допомогу під час освітнього процесу, підтримку адаптації, розвиток навичок самостійності та соціалізації.

Соціальний супровід передбачає створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки, зокрема допомогу в отриманні інформації, поселенні до гуртожитку, отриманні технічних засобів реабілітації та організації волонтерської допомоги.

За потреби Коледж створює умови для надання соціальних послуг, зокрема супроводу під час інклюзивного навчання, фізичного супроводу осіб з інвалідністю та перекладу жестовою мовою. Такі послуги надаються відповідно до законодавства про соціальні послуги та державних стандартів.

Педагогічний супровід передбачає адаптацію способів подання навчального матеріалу, використання доступних форматів, індивідуальних консультацій, відповідних методів і способів комунікації, у тому числі української жестової мови та шрифту Брайля за потреби.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами здійснюється справедливо та об'єктивно із забезпеченням необхідного розумного пристосування, зокрема за потреби збільшення часу на виконання завдань, використання доступних форматів матеріалів, залучення перекладача жестової мови тощо.

Супровід здобувача освіти з особливими освітніми потребами може здійснюватися батьками (іншими законними представниками), уповноваженими ними особами, соціальними працівниками та волонтерами відповідно до законодавства та правил Коледжу.

3 ГРУПА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ

3.1 Для організації інклюзивного навчання в Коледжі в межах наявної штатної чисельності може утворюватися спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або Команда психолого-педагогічного супроводу (далі — Команда). Рішення про утворення такого підрозділу або Команди приймає начальник Коледжу.

3.2 До складу Команди залучаються педагогічні та інші працівники Коледжу, представники адміністрації, інші фахівці (за потреби), а також здобувач освіти з особливими освітніми потребами або його батьки (інші законні представники). Склад Команди затверджується наказом начальника Коледжу.

3.3 Команда діє відповідно до цього Положення, Положення про Коледжу та інших локальних актів і виконує такі завдання:

- співпрацює зі структурними підрозділами Коледжу щодо організації інклюзивного навчання та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу;

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 7 з 11	

- розробляє за участю здобувача освіти з особливими освітніми потребами індивідуальний навчальний план, проводить моніторинг його виконання та за потреби вносить до нього зміни;

- враховує рекомендації індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності);

- консультує та надає методичну допомогу педагогічним працівникам щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- організовує підготовку та підвищення кваліфікації працівників і волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами;

- проводить інформаційно-просвітницьку діяльність щодо формування толерантного та недискримінаційного ставлення;

- співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями та іншими установами з питань супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- за потреби координує надання соціальних послуг та інших видів супроводу.

3.4 Керівником Команди визначається працівник Коледжу, який організовує її роботу та забезпечує координацію взаємодії структурних підрозділів. За рішенням начальника Коледжу керівництво Командою може бути покладено на заступника начальника коледжу з навчально-виховної роботи.

3.5 Керівник Команди організовує засідання Команди, веде необхідну документацію, координує розроблення і моніторинг індивідуальних навчальних планів, забезпечує взаємодію з педагогічними працівниками та іншими фахівцями, організовує інформаційно-просвітницькі заходи.

3.6 Індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності), підписується здобувачем освіти з особливими освітніми потребами (якщо він повнолітній) або одним із його батьків (інших законних представників) та затверджується начальником Коледжу.

3.7 Здобувач освіти з особливими освітніми потребами має право на формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії. У межах, визначених освітньо-професійною програмою та навчальним планом, здобувач освіти з особливими освітніми потребами бере участь у формуванні індивідуального навчального плану та виборі навчальних дисциплін в обсязі не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідної освітньо-професійної програми, якщо інше не встановлено законодавством.

3.8 Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, зарахованих до Коледжу на основі базової середньої освіти, здобуття повної загальної середньої освіти організовується відповідно до законодавства та Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти. За потреби індивідуальний навчальний план узгоджується з відповідними рекомендаціями та висновками.

3.9 Освітньо-професійна програма для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами може містити корекційно-розвитковий складник з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи.

4 ІНКЛЮЗИВНІ ТА ЗМІШАНІ ГРУПИ

4.1 Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами навчаються у змішаних академічних групах разом з іншими здобувачами освіти, якщо це відповідає їхнім потребам

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 8 з 11	

та можливостям. Організація навчання здійснюється із забезпеченням необхідного розумного пристосування та супроводу.

4.2 Начальник Коледжу на підставі письмової заяви здобувача освіти з особливими освітніми потребами або його батьків (інших законних представників) та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром, в обов'язковому порядку утворює інклюзивну групу. Утворення інклюзивної групи та припинення її діяльності оформлюється наказом начальника Коледжу.

4.3 Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в академічній групі визначається з урахуванням вимог МОН до формування академічних груп у закладах фахової передвищої/вищої освіти, індивідуальних особливостей здобуття освіти, освітньо-професійної програми, пристосованості аудиторій та інших умов. Кількість осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивній групі не може перевищувати 50 відсотків загальної чисельності здобувачів освіти в такій академічній групі, якщо інше не встановлено законодавством.

4.4 Під час вступу до Коледжу особи з особливими освітніми потребами або їх батьки (інші законні представники) у строки, визначені правилами прийому, можуть подати письмову заяву про необхідність забезпечення розумного пристосування із зазначенням його видів. Така заява є обов'язковою для розгляду та реалізації Коледжем у межах законодавства.

4.5 Здобувачам освіти з особливими освітніми потребами забезпечується участь у всіх заходах Коледжу, у тому числі освітніх, спортивних, культурних, громадських та інших, із забезпеченням розумного пристосування та врахуванням особливих освітніх потреб.

4.6 У разі навчання за власні кошти здобувач освіти з особливими освітніми потребами за погодженням із Коледжем може збільшити тривалість виконання освітньо-професійної програми відповідно до законодавства; відповідні умови відображаються в договорі про надання освітніх послуг.

4.7 Здобуття освіти за очною та заочною формами здійснюється з урахуванням особливих освітніх потреб та можливостей здобувача освіти з особливими освітніми потребами, якщо така форма передбачена відповідною освітньо-професійною програмою і законодавством.

5 ФІНАНСУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

5.1 Коледж надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел фінансування.

5.2 Фінансування заходів зі створення інклюзивного освітнього середовища, забезпечення доступності, придбання допоміжних засобів для навчання, організації супроводу та інших заходів здійснюється відповідно до законодавства та фінансових можливостей засновника і Коледжу.

5.3 Коледж забезпечує належне документування організації інклюзивного навчання, зберігання відповідних документів та захист персональних даних здобувачів освіти з особливими освітніми потребами відповідно до законодавства.

5.4 Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України, Положення про Коледжу та інших локальних нормативних актів. У разі зміни законодавства норми цього Положення застосовуються в частині, що не суперечить чинному законодавству, до внесення відповідних змін до Положення.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 9 з 11	

Ф 03-04

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	Ініціал, прізвище ознайомленої особи	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 10 з 11	

Ф 03-05

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ запису	№ сторінки (пункту)	Тип запису*	Ініціал, прізвище особи, яка внесла зміни	Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
1	Підстава для запису:					
2	Підстава для запису:					
3	Підстава для запису:					
4	Підстава для запису:					
5	Підстава для запису:					
6	Підстава для запису:					
7	Підстава для запису:					
8	Підстава для запису:					
9	Підстава для запису:					
10	Підстава для запису:					
11	Підстава для запису:					
12	Підстава для запису:					
13	Підстава для запису:					
14	Підстава для запису:					
15	Підстава для запису:					
16	Підстава для запису:					
17	Підстава для запису:					

* – установлені наступні типу записів: «змінено», «замінено», «введено», «анульовано».

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 11 з 11	

Ф 03-06

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ з/	Дата проведення	Ініціал, прізвище особи, що проводить	Висновок проведення ревізії	Підпис особи, що провела ревізію
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				